

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

27741

Aşağıdaki sorularımın Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Vedat İŞIKHAN tarafından Anayasa'nın 98'inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Hüseyin OLAN
Bitlis Milletvekili

Uluslararası Çalışma Örgütü (ILO) tarafından 2003 yılında ilan edilen 28 Nisan Dünya İş Sağlığı ve Güvenliği Günü vesilesiyle; ülkemizde iş kazaları, meslek hastalıkları ve iş cinayetlerinin ciddi boyutlara ulaştığı, işçi sağlığı ve güvenliğinin korunmasında sistematik sorunların devam ettiği bir kez daha görülmektedir.

2000-2023 döneminde iş kazaları %910, iş cinayetleri ise %266 oranında artış göstermiştir. Bir milyon iş saatindeki iş kazası sıklık hızında da ciddi artışlar olmuştur. Resmî veriler, 24 yılda yalnızca 125 kişinin meslek hastalığı nedeniyle hayatını kaybettiğini gösterse de ILO standartlarına göre her yıl en az 10 bin çalışanın meslek hastalıkları nedeniyle yaşamını yitirdiği tahmin edilmektedir. Bu durum, meslek hastalıklarının tespitinde ve kayıt altına alınmasında ciddi eksiklikler olduğunu ortaya koymaktadır.

İş Sağlığı ve İş Güvenliği (İSİG) alanında 6331 sayılı kanunun yürürlüğe girmesinden bu yana yaşanan uygulama sorunları, kamu denetiminin zayıflaması, İSİG hizmetlerinin piyasalaştırılması, meslek örgütlerinin sürecin dışına itilmesi ve işverenlerin yükümlülüklerinden fiilen muaf hale gelmesi, yaşanan kayıpların temel nedenleri arasında yer almaktadır.

Bu bağlamda;

1. 2003-2025 yılları arasında, yıllara göre iş kazası, iş cinayeti ve meslek hastalığı kaynaklı ölüm vakası sayıları nedir?
2. ILO verilerine göre Türkiye'de her yıl en az 10 bin çalışanın meslek hastalıkları nedeniyle hayatını kaybetmesi beklenirken, SGK kayıtlarında bu sayının çok düşük olması hakkında Bakanlığınız bir çalışma yapmış mıdır? Kayıt dışı meslek hastalığı ölümlerini önlemeye yönelik bir planınız var mıdır?
3. 6331 sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu'nun çıkarıldığı 2012 yılından bu yana iş kazaları ve iş cinayetlerinde azalma hedefi konulmuşken, resmî verilere göre artış yaşanmasının temel nedenleri nelerdir? Bu konuda Bakanlığınızın bir öz değerlendirme raporu bulunmakta mıdır?
4. İSİG alanında bilimsel meslek kuruluşlarının (TMMOB, TTB vb.) süreçlere katılımı neden sistematik olarak sınırlandırılmıştır? Bu kuruluşların İSİG süreçlerinde yeniden aktif rol almaları için herhangi bir çalışma yapılacak mıdır?
5. Ortak Sağlık Güvenlik Birimleri (OSGB) sistemi, işyerlerindeki İSİG hizmetlerinin ticarileşmesine ve hizmet kalitesinin düşmesine neden olmuştur. Bu sistemin kamusal bir modele dönüştürülmesi konusunda Bakanlığınızın bir çalışması bulunmakta mıdır?

6. Sendikaların işyerlerinde örgütlü olsun olmasın İSİG denetimi yapabilmesi yönünde bir mevzuat düzenlemesi yapmayı düşünüyor musunuz?
7. İş kazası meydana gelen işyerlerinde, sendika ve meslek örgütlerinden oluşacak bağımsız komisyonların inceleme yapması ve işin eksiklikler giderilene kadar durdurulması yönünde bir düzenleme yapılacak mıdır?
8. İşveren ve vekillerinin iş sağlığı ve güvenliği konusunda sertifikalandırılması, zorunlu eğitimlerden geçirilmesi ve mesuliyetlerinin ağırlaştırılması yönünde bir mevzuat değişikliği planlanmakta mıdır?
9. İSİG hizmetlerinin piyasalaştırılmasının durdurulması ve kamusal bir İSİG sistemi kurulması yönünde Bakanlığınız tarafından bir strateji ve takvim öngörülmekte midir?